

Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság
67.Pf. 639.722/2018/5.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság

a **Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd dr. (13. sz. 7.)**
által képviselt
COFIDIS S.A. (61. avenue Halley Parc de la Haute Borne 59866 Villeneuve - d Ascq CEDEX)
felperesnek

az 1000. számú Ügyvédi Iroda (1034 Budapest, Zápor u. 23. fszt. 2.) által képviselt
I. rendű alperes és
II. rendű alperes ellen

kölcsöntartozás megfizetése iránt indított perében a **Pesti Központi Kerületi Bíróság**
34.P.302.123/2017/9. sorszámú ítélete ellen az alperesek által 13. sorszám alatt előterjesztett
fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a felperes keresetét elutasítja és
mellőzi az alperesek elsőfokú perköltségben marasztalását.

Kötelezi a másodfokú bíróság a felperest, hogy fizessen meg az I.-II. r. alperesek, mint
egyetemleges jogosultak részére 15 napon belül 34.671.- (harmincnégyezer-hatszázhetvenegy) Ft
másodfokú perköltséget.

Kötelezi továbbá a másodfokú bíróság felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra az
I.-II. r. alperesek személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 87.400.- (nyolcvanhétezer-
négy száz) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

INDOKOLÁS

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen
fizessenek meg a felperesnek 1.092.517,- Ft-ot, ennek 2015. február 2. napjától a kifizetésig, évi

Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság
67.Pf. 639.722/2018/5.

2

20,71% kamatát, 254.216,- Ft kamatot, 65.550,- Ft perköltséget és a felperesi képviselő bankszámlájára 69.375,- Ft munkadíjat.

Ítéleti tényállásként megállapította, hogy a felperesi jogelőd Banif Plus Bank Zrt., mint hitelező és az I. rendű alperes, mint adós 2008. június 27. napján fogyasztási kölcsönszerződést kötöttek gépjármű megvásárlása céljából. A kölcsönszerződésben rögzítettek szerint a finanszírozott összeg 1.100.000,- Ft, kezelési költség 51.572,- Ft, a kölcsön összege 1.210.782,- Ft, a finanszírozás devizaneme: CHF, első referencia árfolyam: 140.980,- HUF/CHF, a finanszírozott összeg külföldi devizában: 7802.53,- CHF, a kölcsön összege külföldi devizában: 8588.32,- CHF, a törlesztőrészlet összege külföldi devizában: 180.12,- CHF volt.

A kölcsönszerződés II. pontjában az I. r. alperes úgy nyilatkozott, hogy tudomásul veszi és elfogadja, hogy külföldi devizanem választása esetén az árfolyamok változásai miatt a hátralévő tőkeösszeg és a törlesztőrészletek változhatnak és a változások kockázatát magára vállalja.

A felek a kölcsönszerződés II. pontjában rögzítették, hogy a teljes hiteldíj mutató (THM) értéke: 20,95 %, éves kamatláb a szerződés aláírásától: 17,60 %, első irányadó kamatláb: 2,967 %.

A kölcsönszerződés III. pontja részeként az I. r. alperes úgy nyilatkozott, hogy aláírásával nyugtázza, hogy a kölcsönszerződés általános szerződési feltételeit (ÁSZF) megismerte, azokat magára nézve kötelezőnek ismeri el és tudomásul veszi, hogy azok a kölcsönszerződés elválaszthatatlan részét képezik.

Az I. rendű alperes által is aláírt ÁSZF 7. pontja értelmében a kamat összege a kamatszámítási képlet szerint kerül kiszámításra. A kölcsönszerződés egyedi feltételeinek megfelelően a kölcsönszerződés ügyleti kamata változó. Ezen pont tartalmazta továbbá az ügyleti kamat kalkulációjának pontos módját is.

Az ÁSZF 8. pontja szerint „külföldi deviza alapú konstrukció választása esetén a forintban kifejezett tőkeösszeg a szerződés időtartama alatt a Forint és a külföldi deviza között, OTP Bank Nyrt. által naponta meghatározott deviza árfolyam változásoknak megfelelően változik a kölcsönt nyújtó általános szerződési feltételeiben, valamint az üzletszabályzatában közzétettek szerint.

A forintban kifejezett eredeti tőkeösszeg külföldi devizában meghatározott megfelelője a kölcsönszerződés megkötésének napját megelőző napon érvényes OTP Bank Nyrt. deviza vételi árfolyam az ún. első referencia árfolyam.

A szerződés időtartama alatt a forintban kifejezett tőkeösszeg, valamint következésképpen a jövőben esedékes törlesztőrészletek összege a Forint és az ügyfél által választott külföldi deviza közti árfolyam változásoknak megfelelően újrakalkulálásra kerülnek. Az első referencia árfolyamnak a jelen kölcsönszerződés egyedi feltételeiben feltüntetett árfolyam tekintendő.” Ezen pont tartalmazta a további referencia árfolyamok meghatározásának szabályait.

Az ÁSZF 9. pontja értelmében a kölcsönszerződéssel, valamint az esetlegesen elmaradt törlesztőrészletek behajtásával kapcsolatban felmerülő összes adó, illeték, díj, adminisztratív költségek, és egyéb költség fizetésére a ügyfél köteles. Az egyedi feltételekben feltüntetett összegű kezelési költség megfizetése a kölcsönszerződés aláírásakor esedékes.

Az ÁSZF 11. pontja rendelkezett a késedelmi kamatról, az ÁSZF 29. pontja pedig arról, hogy a kölcsönnyújtónak jogában áll a kölcsönszerződést felmondani, mely esetben az összes hátralevő törlesztőrészlet összege lejártnak és azonnal visszafizetendőnek minősül.

A II. rendű alperes a kölcsönszerződés megkötésével egyidejűleg kelt nyilatkozatban készfizető kezességet vállalt.

Az I. r. alperes és a felperesi jogelőd ugyanezen a napon opciós adásvételi szerződést kötöttek a perbeli gépjárműre a kölcsön fedezetéül.

Az I. r. alperes a kölcsönszerződésben meghatározott törlesztési kötelezettségének nem tett eleget, erre tekintette a felperesi jogelőd a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta, a felmondás alperesek részére kézbesítésre került.

A felperesi jogelőd élni kívánt opciós jogával, azonban az I. r. alperes nem adta át a gépkocsit részére, ezért annak értékesítésére és a vételárnak a tartozásba történő beszámítására nem került sor. A felperesi jogelőd 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolását az I. r. alperes 2015. augusztus 3-án átvette, eszerint a tisztességtelenül felszámított összeg 1100,80 CHF, melynek összegét levonva az alperesi tartozásból 1.346.733,- Ft tartozás maradt fenn.

A felperes az elszámolásra tekintettel összecszerűségében leszállított keresetében 1.092.517,- Ft tőke, ezen összeg után 2015. február 2. napjától a kifizetésig évi 20,71 % kamat, 254.216,- Ft lejárt kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket egyetemlegesen.

Keresete jogalapjaként az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 205. § (1) bekezdését, 525. § (1) bekezdés e) pontját, 198. § (1) bekezdését, 523. § (1) bekezdését és 272. § -274. §-át jelölte meg.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték, vitatták annak jogalapját és összecszerűségét.

Az elsőfokú bíróság által rögzítettek szerint érdemi védekezésükben arra hivatkoztak, hogy a szerződés nem tartalmazza egyértelműen a kamatláb mértéket, ezért a Hpt. 210.§ (2) bekezdésébe ütközik és így semmis.

Hivatkoztak továbbá arra, hogy a szerződés nem tartalmazott megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázatról, ezért ezen szerződési feltételek tisztességtelennek minősülnek a 2/2014. PJE szerint és ekként érvénytelenek a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerint.

Előadták továbbá, hogy a felperesi jogelőd tisztességtelenül számított fel a szerződésben kezelési költséget, mert a kezelési költség mögött nem áll valódi szolgáltatás a részéről, illetve tisztességtelenül számított fel kamatot a kezelési költség után.

Vitatták a kereset összecszerűségét is, arra hivatkozással, hogy alperesek tartozásának összege nem vezethető le egyértelműen a szerződésből és az elszámolásból.

Az elsőfokú bíróság a keresetet alaposnak ítélte. Megállapította, hogy a felperesi jogelőd és az I. rendű alperes között a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti fogyasztói kölcsönszerződés, a felperesi jogelőd és a II. r. alperes között a Ptk. 272-276. §-ában szabályozott készfizető kezességi szerződéses jogviszony jött létre.

A szerződés részét képezte az ÁSZF, és az ÜSZ. Maga a szerződés tartalmazta, hogy változó kamatozású, a változó kamat mértéke meghatározásának módját pedig az ÁSZF 7. pontja tartalmazta. A szerződés és az ÁSZF minden olyan elemet tartalmaz, amelyet a Hpt. 210. § (2) bekezdése felsorol, ezen okból tehát a szerződés nem semmis.

A 6/2013. számú polgári jogegységi határozat 3. pontjára utalással kifejtette, hogy a kölcsönszerződés egyedi feltételei kifejezetten tartalmazza, hogy az ügyfél tudomásul veszi és elfogadja, hogy külföldi devizanem választása esetén az árfolyamok változásai miatt a hátralevő tőkeösszeg és a törlesztőrészletek változhatnak és a változások kockázatát magára vállalja. A kölcsönszerződés általános feltételei 7. és 8. pontja pedig részletesen tartalmazta, hogy a kamat összege és a havi törlesztőrészletek összege milyen tényezők hatására változhat. Az I. r. alperes a szerződést és az ÁSZF-et fenti tartalommal aláírta, ekként a kockázatról szóló tájékoztatás hiányára, hiányosságára nem hivatkozhat. Amennyiben a szerződés ezen rendelkezését elmulasztotta áttanulmányozni aláírás előtt, ezen felróható magatartására a Ptk. 4.§ (4) bekezdésére tekintettel előnyök szerzése végett nem hivatkozhat.

Mindezekre tekintettel megállapította, hogy a felperes a jogszabály alapján őt terhelő tájékoztatási kötelezettségének eleget tett, mely tájékoztatás alapján egy általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó mérlegelhetette és megérthette, hogy a deviza (CHF) árfolyama akár kedvezőtlenül is alakulhat. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás mértékére. Jelen esetben maga a kölcsönszerződés II. pontja tartalmazta a részletes figyelemfelhívó tájékoztatást, így a tájékoztatás hiánya miatt a szerződés nem semmis.

Rámutatott, hogy a felperes 1.210.782,- Ft kölcsönt bocsátott az I. r. alperes rendelkezésére, amiből 1.100.000,- Ft volt a gépjármű megvásárlásához szükségesen finanszírozott összeg és 51.572,- Ft a kezelési költség. A kezelési költség is a kölcsönösszeg része, hiszen az ÁSZF 9. pontja értelmében az adós tudomásul vette, hogy kezelési költséget is köteles fizetni, ami a kölcsönszerződés aláírásakor esedékes. Az alperes azonban a kezelési költséget a kölcsönszerződés aláírásakor nem fizette meg a felperesnek, így ezen összeget is kölcsönként bocsátotta a felperes az alperes rendelkezésére, ezért azt felperes jogosan számolta át a külföldi devizába, és jogosult volt a szerződésben kikötött kamatot is felszámolni utána.

A 2014. évi XL. törvény 18.§ (5) bekezdése értelmében ha az (1)-(4) bekezdésben foglaltak szerint a panasz előterjesztésére nem kerül sor, úgy kell tekintetni, hogy az elszámolásban foglaltakat a fogyasztó elfogadja. Ezt követően az elszámolás nem vitatható, ezért a felülvizsgált elszámolásra figyelemmel az összegszerűséget nem vizsgálta.

A fentiek alapján az alpereseket a kereset szerint marasztalta, kamatokról az ÁSZF 11. pontja szerint döntött.

A peresztes alpereseket a Pp. 78.§ alapján kötelezte a perköltség viselésére.

Az alperesek fellebbezésükben elsődlegesen az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását az alperesek mint egyetemleges jogosultak irányába,

másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasítását kérték.

Ügyvédi munkadíjat a 32/2003 (VIII.22.) IM Rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján kérték megállapítani azzal, hogy jogi képviselőjük áfa-körbe tartozik.

Fellebbezéstük indokolásaként az elsődleges fellebbezési kérelem körében előadták, hogy a szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezései (II. pont, illetve ÁSZF 8. pont) nem világosak, nem érthetőek, ezért a Ptk. 209/A.§ (2) bekezdése, valamint a 209.§ (4) bekezdése alapján érvénytelenek. Figyelemmel arra, hogy az árfolyamkockázat a szerződés főtárgyához tartozik, anélkül a szerződés nem teljesíthető, így az érvénytelenség a szerződés egészét érinti (Ptk. 239.§ (2) bekezdés).

Hivatkoztak a szerződések érvénytelenségével kapcsolatos perekkel foglalkozó konzultációs testület 2016. június 8.-án tartott üléséről felvett emlékeztetőre, mely szerint „a 2/2014 PPE határozat, illetve az Európai Bíróság C-26. számú ítéletének indokolása, továbbá a régi Hpt. korábban hatályban volt 203. §-a mögött meghúzódó jogalkotói szándék is abból indult ki, hogy az átlagos fogyasztónak az árfolyamkockázat valós tartalmával nem kell tisztában lennie, azt a pénzügyi intézménynek egyedileg, konkrétan el kell magyaráznia a fogyasztó számára.”

Álláspontjuk szerint az ítéletben foglaltakkal szemben felperes a szerződésben rejlő kockázatokra nem hívta fel a figyelmet. Annak a ténynek a rögzítése, hogy az árfolyamváltozás költségei az adóst terhelik, nem tekinthető kifejezett figyelemfelhívásnak, és tartalmilag sem fedi le a Hpt. 203.§ (6)-(7) bekezdéseiben rögzítetteket. Az sem tekinthető kockázatteltetésnek, hogy a felperes az ÁSZF-ben rögzíti a törlesztőrészletek kiszámításának módját.

Az Európai Unió Bírósága (EUB) több ítéletében kifejtette (C-26/13, C-96/14, C-186/16.) hogy a szerződési feltételek átláthatóságára vonatkozó követelmény azt is magában foglalja, hogy az átlagosan tájékozott, laikus fogyasztó e feltételek alapján képes legyen megérteni és átlátni azon mechanizmus konkrét működését is, amelyre az érintett feltételek utalnak, illetve értékelni tudja a számára ebből eredő gazdasági következményeket.

Az EUB C-186/16. számú ügyben kifejtette, hogy a tájékoztatásnak ki kell terjednie valamennyi releváns tényre is. A releváns tényekről szóló tájékoztatás túlmutat annak a ténynek a rögzítésén, hogy az árfolyamváltozás a fogyasztót terheli.

A Hpt. 203. § (6)-(7) bekezdései alapján a fogyasztót egyébként is nem az árfolyamváltozásról, hanem az árfolyamkockázatról kell tájékoztatni, melyek nem azonos fogalmak, közöttük ok-okozati összefüggés áll fenn.

Kifejtették, hogy az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás akkor világos és érthető, ha a tájékoztatás alapján a fogyasztó fel tudja mérni, minek hatására változhat az árfolyam, azaz a tájékoztatás alapján a fogyasztó azonosítani tudja, milyen tényezők változása (gazdasági folyamatok) vezethet(nek) oda, hogy a CHF/HUF keresztárfolyam megváltozik. Ehhez a szolgáltatónak a szerződés megkötése előtt közölnie kell a fogyasztóval, melyek azok a szolgáltatató által ismert körülmények, tények, gazdasági összefüggések, melyek a szerződéses kockázatokat

meghatározzák, és amelyek következtében árfolyamváltozás léphet fel. Ilyenek a fizetőeszköz iránti kereslet megváltozása, a monetáris politika, a valuták vásárlóerő és/vagy kamatparitása, az egyes nemzetgazdaságokban érvényesülő reálkamatláb, az adott ország nemzetközi fizetési mérleg pozíciója, a makrogazdasági és politikai stabilitás/instabilitás. A professzionális szolgáltatótól elvárható, hogy a kockázatot meghatározó tényezőket, azok együttes, vagy külön-külön kifejtett hatásait ismerje és biztosítania kell, hogy a fogyasztó a kockázati tényezőket még a szerződéskötést megelőzően teljes körűen megismerje. A fogyasztó csak ezáltal kerülhet olyan helyzetbe, hogy a szerződés gazdasági következményeit ténylegesen mérlegelni tudja.

Hangsúlyozták, hogy a fentiekkel összefüggésben nem azt állítják, hogy felperesnek az árfolyamváltozás irányát és mértékét becsülnie kellett volna, ami a kölcsön lejártának időtartamára tekintettel bizonyosan lehetetlen. Felperes a szerződéses konstrukció kidolgozása során tisztában volt azzal, hogy az általa kínált termék korlátlan kockázatot fog jelenteni leendő ügyfelei részére. A kockázat jelentőségére figyelemmel az lett volna elvárható, hogy a kockázat súlyával arányban álló tájékoztatást ad ügyfelei részére. Az együttműködési és tájékoztatási kötelezettségből ered, hogy felperesnek a tájékoztatást a legjobb tudása szerint kellett volna megadnia.

A perbeli esetben a fogyasztó információs hátrányban van a szolgáltatóval szemben. A tájékoztatás akkor világos és érthető, illetve a szolgáltató akkor jár el jóhiszeműen, ha az információs hiányt a tájékoztatás során kiegyenlíti akként, hogy valamennyi általa ismert releváns tényről legjobb tudása szerint tájékoztatja a fogyasztót, aki ezen tájékoztatás alapján a szerződés működési mechanizmusát, gazdasági hatásait is értékelni tudja. A perbeli esetben ez nem történt meg, így a szerződés érvénytelensége ezen okból megállapítható, mely a kereset elutasításához kell, hogy vezessen.

A kezelési költség felszámításának a tisztességtelensége kapcsán kifejtették, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget és nem merítette ki az ellenkérelemben felhozott valamennyi alperesi védekezést.

Ellenkérelmükben arra is hivatkoztak, hogy a kezelési költségre vonatkozó szerződéses kikötés tisztességtelen, ugyanis a szerződéses rendelkezésből nem állapítható meg, hogy a kezelési költség ellentételezéseként felperes milyen szolgáltatást nyújt, nyújt-e egyáltalán bármilyen szolgáltatást. Alperesi álláspont szerint egy szolgáltatásra vonatkozó szerződéses feltétel akkor világos, érthető, amennyiben a szerződésből a szolgáltatás egyértelműen azonosítható. Ennek hiányában az adott rendelkezés tisztességtelensége állapítható meg a Ptk. 209.§ (4) bekezdése alapján.

A felek közötti szerződéses konstrukció akként rendelkezik, hogy alperes kezelési költséget fizet a hitelező részére (51.572.- forintot), akként, hogy az a kölcsön összegének a részét képezi.

Az indokolás alapján nem állapítható meg, hogy mely tények, bizonyítékok mérlegelése folytán jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a kezelési költség felszámítása nem ütközik a Ptk. 209/A §-ában foglaltakra.

A másodlagos fellebbezési kérelem körében előadták, hogy érdemi ellenkérelmükben hivatkoztak a szerződés létre nem jöttére arra alapítottnan, hogy a szerződésből a kamatláb mértéke nem állapítható meg. A szerződés egyik rendelkezése szerint (II. utolsó előtti sor) az éves kamatláb a

szerződés aláírásakor 17,50 %. Ez alatt egy sorral viszont a szerződés azt rögzíti, hogy változó kamatozású, az első irányadó kamatláb 2,967 %. A szerződéses kamatot illetően az ÁSZF 7. pontja tartalmazza a kiszámítási képletet.

Álláspontjuk szerint a szerződésből, illetve a szerződés és az ÁSZF vonatkozó rendelkezésének összevetéséből sem állapítható meg a szerződéses kamat mértéke. A Hpt. 210. § (2) bekezdése és a Ptk.205.§ (2) bekezdése értelmében a kölcsönszerződés lényeges eleme a kamat meghatározhatósága, ennek hiányában a szerződés érvényesen nem jött létre. E körben hivatkoztak a Fővárosi Törvényszék 67.Pf.639.604/2015. számú jogerős ítéletére.

Az előadottakkal ellentétben az ítélet arról szól, hogy a szerződés tartalmazza a Hpt. 210. § (2) bekezdése szerinti kamatot, ezért nem semmis, vagyis a jogvitát nem a kereseti kérelem- érdemi ellenkérelem korlátai közt bírálta el, hiszen a szerződés létre nem jöttére vonatkozó kifogásukat figyelmen kívül hagyta.

Kitértek arra, hogy a kereset összecszerúsége körében nem a felülvizsgált elszámolás adatait vitatták, hanem a kereseti követelést arra tekintettel, hogy felperes az elszámolást követően a tőketartozás összegét növelte meg, mely fogalmilag kizárt. Levezették, hogy felperes keresetében alperes tartozását 1.357.422.- Ft.-ban jelölte meg, melyből 833.162.- Ft. tőketartozás volt. A keresetmódosításában - álláspontja szerint - kereseti kérelmét leszállította a felek közötti elszámolásra való tekintettel, így alperes tartozását 1.346.733.- Ft.-ban jelölte meg, melyből a tőketartozás összege 1.092.517.- Ft, vagyis a tőketartozás összege növekedett.

Mindezekre tekintettel kérték az ítéletet hatályon kívül helyezni.

A fellebbezési tárgyaláson előadott fellebbezés kiegészítésükben az árfolyamkockázat tekintetében hivatkoztak az Európai Unió Bírósága C-186/16. számú határozatának 49. pontjára és a C-51/17. számú határozat 74. pontjára. E két pont érvelésük szerint ugyanazt az előírást tartalmazza a tájékoztatás vonatkozásában, nevezetesen, hogy a fogyasztói kölcsönszerződésben szerepelnie kell annak, hogy a nemzeti fizetőeszköz súlyosan leértékelődhet. Álláspontjuk szerint ez a kulcskérdés, amivel a fogyasztónak tisztában kellett lennie. A perbeli szerződésben ilyen tartalmú tájékoztatás nem volt, ennek eredményeként a 2/2014. Polgári jogegységi határozat III/1. pontja alapján a tájékoztatás tisztességtelen - utalva a Kúria 2019. április 19-i emlékeztetőjének 8. és 9. pontjára is - ezért a teljes szerződés érvénytelen. A felperesnek az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására irányuló kérelme nem volt, ennek eredményeként tehát a felperesi kereset elutasításának van helye.

Amennyiben a fentieket a másodfokú bíróság nem osztaná, úgy a jelen fellebbezési eljárás felfüggesztését kérték az Európai Unió Bírósága előtt C-621/17 szám alatt folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig a Pp. 152. § (2) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az alperesi fellebbezés alapos.

Az alperesek fellebbezésükben helytállóan hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú eljárás során előterjesztett érdemi ellenkérelmükben a kamat meghatározásának hiányában a szerződés létre nem jöttére hivatkoztak. Ehhez képest az elsőfokú bíróság a kamat meghatározását a szerződés érvényessége körében vizsgálta.

Figyelemmel arra, hogy a szerződés érvényessége csupán létrejött szerződés vonatkozásában értelmezhető, a másodfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a szerződés lényeges elemei közé tartozó kamat meghatározottsága folytán a szerződés létrejötté megállapítható-e.

E körben rámutat a másodfokú bíróság, hogy a felek a szerződés egyedi feltételei II. pontjában az éves kamatlábat a szerződés aláírásától 17,60 %-ban jelölték meg, rögzítették, hogy a szerződés változó kamatozású, az első irányadó kamatláb 2,967%.

Az éves kamatláb az ügyleti kamat mértékét mutatja. Az első irányadó kamatláb pénzügyi kamatlábat jelöl, amely az általános szerződési feltételek 7. pontja alapján svájci frank alapú szerződések esetén megegyezik a hat hónapos LIBOR CHF kamatlábbal és annak mértékét a szerződés egyedi feltételek II. pontjában 2,967%-ban határozták meg. Az első irányadó kamatláb tehát nem azonos kategória az éves kamatlábbal, hanem a kamat változásának az ÁSZF 7. pontja szerinti kiszámításához szükséges változó. Az ÁSZF 7. pontja szerint ugyanis a szerződés egyedi feltételei II. pontjában feltüntetett éves kamatláb, az aktuális irányadó pénzügyi kamatláb és az első irányadó pénzügyi kamatláb különbségével módosul. Az ÁSZF 7. pontja meghatározza, hogy a szerződéskötéskor megállapított éves kamatláb mértéke mikor és hogyan változik.

Az alperesek által hivatkozott 67.Pf.639.604/2015/3. számú határozat kapcsán kiemeli a másodfokú bíróság, hogy az az adott ügyben rendelkezésre álló adatok alapján megállapított, egyedi tényállásra vonatkozó konkrét ügyben hozott határozat, ami jelen ügyben megállapított tényállásra és döntésre nem irányadó.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperesi fellebbezési hivatkozással szemben a kamat mértékét a szerződés meghatározza, ekként alaptalanul hivatkoztak alperesek a szerződés létre nem jöttére.

A létrejött szerződés vonatkozásában az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatást vizsgálva rámutat a másodfokú bíróság, hogy a tájékoztatás megfelelése körében a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13. EGK tanácsi irányelvben, a Kúria 2/2014. Polgári Jogegységi Határozatában, a 6/2013. PJE határozat 3. pontjában, valamint az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ügyben hozott ítéletében foglaltak figyelembevételével annak van jelentősége, hogy egy általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintően eljáró átlagos fogyasztó mércéjén keresztül vizsgálva felismerhető volt-e, hogy az árfolyamváltozásból eredően ténylegesen fennálló kockázat kedvezőtlen változásának nincs felső határa, az teljes mértékben a fogyasztót terheli, annak bekövetkezése pedig jelentős mértékben megnövelheti a fizetési terheit.

A Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-i üléséről felvett Emlékeztető 8. pontja szerint a tájékoztatás – összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásaival – akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet.

A 9. pont értelmében a tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyam-változással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nemcsak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrészleteket.

A Fővárosi Törvényszék Polgári Kollégiuma devizahiteles ügyeket tárgyaló tanácsainak 2019. június 3. napján tartott értekezletén egységes álláspontot foglalt el abban, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tartalmára irányadó Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítéletében foglaltak szerint az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is. A Kúria Konzultatív Testülete 2019. április 10-i emlékeztetőjének 8. pontjában rögzítettek szerint a tájékoztatás akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint ha abból kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet.

A perbeli kölcsönszerződés II. pontjában, valamint az ÁSZF 8. pontjában foglalt tájékoztatásból nem tűnik ki, és arra tartalmilag sem lehet következtetni, hogy a törlesztőrészlet, illetve a tőketartozás akár jelentős mértékben emelkedhet. Az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tehát nem felelt meg a szerződéskötés időpontjában hatályos Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésének, valamint az EUB C-51/17. döntésben írt feltételeknek, ezért a szerződésnek az a rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot a fogyasztó viseli, a Ptk. 209. § (1) bekezdése és a 2/2014 PJE határozat 1. pontja alapján tisztességtelen, ekként a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerint semmis.

Mivel ez a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére (Kúria Konzultációs Testületének 2019. április 10-i Emlékeztető 3. pont).

A másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás iratai alapján rögzíti, hogy a felperes a felülvizsgálat elszámolásra figyelemmel előterjesztett módosított kereseti kérelmében kizárólag a felek között érvényesen létrejött szerződésre alapított marasztalási igényt érvényesített, a szerződés érvénytelensége esetén annak jogkövetkezményei levonására vonatkozó kereseti kérelme nem volt.

Az érvénytelenség általános jogkövetkezménye az 1/2010. (VI.28.) Pk. vélemény 2. pontjában írtak szerint az, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetők el. Az érvénytelenség jogkövetkezményei csak erre irányuló kereseti vagy viszontkereseti kérelem esetében vonhatóak le. Ez pedig azt jelenti, hogy az alperesek alapos érvénytelenségi kifogása folytán a keresetet el kellett utasítani.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperesi keresetet elutasította. Erre tekintettel az alperesek által hivatkozott további részleges érvénytelenségi okok vizsgálatát a másodfokú bíróság mellőzte.

Az ítélet megváltoztatása folytán alperesek mind az első-, mind a másodfokú eljárásban pernyertesnek tekintendők. A másodfokú bíróság ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján mellőzte az I.-II. r. alperesek elsőfokú perköltségben marasztalását és kötelezte a felperest az I.-II. r. alperesek, mint egyetemleges jogosultak részére az 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján 27.300.- Ft + áfa, azaz 34.671.- Ft ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

Az I.-II. r. alperesek személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 87.400.- Ft fellebbezési illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperes köteles megfizetni külön felhívásra az állam javára.

Budapest, 2019. július 4.

dr. Ilisz Gabriella s.k.
a tanács elnöke

dr. Sáhó Monika s.k.
előadó bíró

dr. Póta Henriett s.k.
bíró